

Salmer: Lihme 9.00 748 Nu vågne, 448 Fyldt af glæde, 41 Lille Guds barn, 12 Min sjæl du Herren love, 751 Gud ske tak og lov

Vejby 10.30 14 Tænk at livet, 41 Lille Guds barn, 492 Guds igenfødte, 12 Min sjæl du Herren, 438 Hellig, 477 Som korn, 751 Gud ske tak

En af de juleaftner i mit liv jeg husker bedst ligger små 60 år tilbage. Vi boede på en højskole, hvor min far var lærer. Som regel var der i julen enkelte elever på skolen, som ikke tog hjem, og det var skik at de blev inviteret til at holde jul hos en af lærerne på skolen. Det var ikke altid helt nemt. Det var lidt en konflikt mellem arbejde og privatliv, hvor arbejdet altid sejrede.

Så var der et år, hvor det *ikke* var planlagt, at vi skulle have nogen elever hos os i julen. Jeg kan huske, at det var noget vi havde snakket om, og vi havde glædet os til at skulle være os selv i familien. Men så kom min far hjem juleaftens eftermiddag og fortalte, at han havde set lys i et elevværelse. Det var en elev fra Island, som bare ikke havde fået meddelt at han blev på skolen i julen, og nu sad han i elevbygningen hvor han boede og skulle holde jul mutters alene... der var ovenikøbet skruet ned for varmen, fordi skolen var lukket, sagde min far for at sætte trumf på. Det var helt klart, at der var ikke anden mulighed end at invitere ham hjem, der var bare det ved det, at han var lidt sær og talte meget dårligt

dansk, så det skabte en del misstemning i huset her lige op til højtiden. Men han blev indbudt. Og sagde ja tak. Og han kom. Og det blev en fantastisk aften. Det viste sig, at han, der ellers havde gået rundt for sig selv og ikke rigtigt snakket med nogen, var et helt andet menneske, nu han blev budt ind i en snæver kreds. Han sang for os på islandsk og fortalte på sit mærkelige knudrede dansk. Og så kunne han skære i træ. Og han havde taget små gaver med til os: figurer, skeer og krus, han havde udhulet af træ. Han fortalte, at han byggede violiner. Tænk, at man kunne det! Kunne skære træstykker ud og sætte dem sammen, så man kunne spille på dem. Men det kunne man. For han havde en violin med, han selv havde bygget, som han spillede på for os. Det eneste jeg kan huske fra den juleaften er islændingen og det væld af eventyr, han bragte med sig ind i vores liv. Vi har selvfølgelig haft juletræ og danset om det og fået gaver som alle andre år, men det har jeg alt sammen glemt. Det eneste jeg husker er islændingen, der kunne trylle med træ og som talte så sjovt og sang og spillede så smukt.

Evangeliet, vi har hørt i dag er på en måde helt modsat, ... og så alligevel ikke.

I evangeliet handler det ikke om en gæst, som man tror vil være besværlig, men som viser sig at være den der *gør* festen til noget helt særligt. Men det handler om en vært, der *vil* have fest og som ikke lader sig standse af, at de gæster han har indbudt ikke har tid til at komme. Eller måske handler det snarere om, at der *skal* være fest, at det er *meningen* at der skal være fest. Evangeliet taler om manden der vil holde festmåltid og som *gør* sine forberedelser, og vi tænker vel uvilkårligt, at fest er noget *vi* beslutter os til, noget *vi* forbereder og noget *vi* holder, skønt af og til oplever vi, at selvom vi

vil det og forbereder det og gør os alle mulige anstalter, så bliver der ikke rigtigt fest. Det gør der så i evangeliefortællingen, fordi manden på trods af afbuddene bliver ved og ved og ved at invitere indtil gildesalen er fyldt. Men på en måde er det som om, det slet ikke er manden der bestemmer, men festen! Festen *vil* holdes, og det bliver den. Dens vilje er så stærk, at den ikke lader sig standse af krydsende viljer, andre hensigter og andre hensyn, men den sætter sig igennem og bliver virkelighed, fordi det er *meningen*.

Det jeg vil frem til er, at festen som samværsform er noget der former menneskeligt fællesskab og ikke omvendt. Derfor er den spontane fest også helt anderledes medrivende og opløftende end den arrangerede fest. Niels Hausgaard har skrevet om det i sangen "Blomkål og rejer", hvor en gruppe mennesker mødes gang på gang og drikker en masse øller og hører de samme historier og spiser finere og finere mad for hver gang og snakker om hvor sjovt det havde været sidste gang, de var sammen, - alt sammen fordi viser det sig, at der var en gang, hvor de havde været sammen uden at have planlagt noget, og hvor det hele havde været så sjovt, selvom de hverken havde mad eller øller, men kun halvanden flaske billig vin. Den første, improviserede gang havde været *festen*, som alle de senere fester blot blev mere eller mindre mislykkede forsøg på at gentage.

Jeg tror, evangeliet handler om, at festen er *meningen*. Meningen med al ting. Guds rige er en fest, fordi Guds rige er den tilstand, hvor mennesker glæder sig sammen med hinanden, hvor man glemmer nid og nag og er sammen i en fælles indbyrdes glæde uden at nogen er udenfor.

Det ligger i sagens natur, at den spontane fest kan man ikke forberede. Man kan gribe den, når den kommer, eller man kan lade være. Evangeliet handler om begge dele. Det handler om mennesker, der har flere muligheder, og som overvejer, om de skal tage imod indbydelsen eller ej og som når frem til, at det skal de ikke. Og så handler det om mennesker der ikke rigtigt har nogen muligheder. Dels fordi de simpelthen bliver hentet ind til festen for nogles vedkommende og nødt til at komme ind for andres vedkommende.

Det rejser uvilkårligt spørgsmålet om, hvad der så sker med de første, dem der sagde nej til at komme til festen. Hvis nu festen er et billede på gudsriget, hvad den nok er, er de, der sagde nej, så evigt fortabte? Værten siger jo i evangeliefortællingen, at ingen af de mænd der var indbudt skal smage hans måltid. Men hvis det er, som jeg tror, at festen og dermed også gudsriget er *meningen* med det hele, er spørgsmålet ikke så enkelt at besvare. Gudsrigefesten er en tilstand som ikke er tilfældig, men som er indbygget i selve tilværelsen, som tilværelsens mening. Guds mening med den verden, han har skabt for nu at tale med store bogstaver, en tolkning som jo støttes afgørende af dagens første læsning fra Esajasbogen. I så fald er festen en måde at leve og være sammen på, som igen og igen søger at sætte sig igennem blandt mennesker, indtil ingen er udenfor. Det der gør de først indbudte fortabte er at de har en valgmulighed og siger nej til festen. Det der bliver de øvrige indbudtes frelse er, at de ikke har nogen valgmulighed men bliver hentet og nødt ind til festen. Så længe mennesker kan sætte dagsordner og lægge planer har vi måske nok en anelse om den saliggørende fest, men vi kommer med vore planer og forberedelser

til at spærre os selv vejen til den. Kun når uforudsete begivenheder krydser vor egen planlægning, kan den spontane fest indlejre sig i den planlagte fest, som når en islænding uventet holder jul i et højskolelærerhjem.

Og når Gud bøjer sig ned fra sin himmel og henter os ind fra stræder og veje og fra det yderste mørke, så kan ingen længere spærre sig selv vejen til hans fest. ” På den dag skal man sige: Han er vor Gud, vi satte vort håb til ham, og han frelste os. Han er Herren, ham håbede vi på, lad os juble og glæde os over hans frelse”, for da er vi alle indenfor, hentet og nødt ind af Vorherre selv

Amen.